

Greiðsluafkoma ríkissjóðs janúar til apríl 2003

Nú liggja fyrir tölur um greiðsluafkomu ríkissjóðs fyrstu fjóra mánuði ársins 2003. Uppgjörið hér á eftir sýnir sjóðhreyfingar og er sambærilegt við almenn sjóðstreymisýfirlit. Tölurnar eru því ekki samanburðarhæfar við ríkisreikning eða fjárlög ársins sem eru sett fram á rekstrargrunni. Þar sem uppgjorið nær aðeins til fjögurra mánaða geta tilfærslur greiðslna milli mánaða haft áhrif á samanburð við fyrra ár.

Handbært fé frá rekstri var neikvætt um 3,2 milljarða króna til samanburðar við 2,9 milljarða neikvæða stöðu á sama tíma í fyrra. Fjármunahreyfingar voru jákvæðar um 15,6 milljarða króna sem er 15,1 milljarði betri staða en árið á undan. Jákvæðari staða skýrist nær alfarið af sölu á hlutabréfum ríkisins í viðskiptabönkunum. Hreinn lánsfjárfjöfnuður var jákvæður um 12,4 milljarða króna í ár samanborið við um 2,4 milljarða króna neikvæða stöðu á sama tíma í fyrra.

Heildartekjur ríkissjóðs námu um 91,2 milljörðum króna og hækkuðu um tæpa 14 milljarða frá sama tíma í fyrra eða um 18,1%. Skýringin á þessum mismun felst fyrst og fremst í auknum tekjum af sölu hlutabréfa ríkisins í viðskiptabönkunum sem námu tæplega 10,7 milljörðum króna. Þar munar mestu um sölu hlutabréfa í Búnaðarbanka Íslands en innstreymi vegna þeirrar hlutafjárölu nam um 10,3 milljörðum króna.

Skatttekjur ríkissjóðs námu 73,6 milljörðum króna eða um 4,1% meira en á sama tíma í fyrra sem jafngildir um 1,8% raunhækkun milli ára. Innheimtir tekjuskattar einstaklinga námu um 18,6 milljörðum króna eða 3,5% meira en á sama tíma í fyrra. Innheimta tryggingargjalda nam tæpum 7,8 milljörðum króna og hækkaði um 6,8% á milli ára. Til samanburðar má nefna að launavísitala hækkaði um 5,6% á sama tíma. Veltuskattar hækka um 8% á milli ára eða sem nemur 5,5% að raungildi. Þar munar mestu um 7,7% meiri innheimtu tekna af virðisaukaskatti. Af öðrum óbeinum sköttum má nefna að innheimt vörugjöld af ökutækjum hafa aukist um 44,3% frá fyrra ári sem stafar af auknum innflutningi bíla á fyrstu mánuðum ársins. Auk þess er talsverð aukning í innheimtu áfengis- og tóbaksgjalda eða sem nemur um 31,7% en um þriðjung þeirrar aukningar má rekja til hækkunar á áfengisgjaldi af sterku áfengi og tóbaksgjaldi.

Greidd gjöld nema tæpum 84 milljörðum króna og hækka um 3½ milljarð milli ára. Hækkunin skýrist að mestu af greiðslum til heilbrigðismála og almannatrygginga. Greiðslur til sjúkrahúsa, sjúkratrygginga og heilsugæslu hækka um 2,2 milljarða króna og þarf af skýrist rúmur milljarður króna af uppgjöri á uppsöfnuðum halla öldrunarstofnana. Greiðslur til almannatrygginga hækka um 1,8 milljarða milli ára og munar það mestu 700 m.kr. hækkun til Atvinnuleysistryggingasjóðs og tæpar 600 m.kr. hjá lífeyristryggingum. Auk þess hækka greiðslur til Fæðingarorlofssjóðs um 300 m.kr. Hækkun greiðslna til fræðslu- og menningarmála nemur rúmunum 1 milljarði króna. Á móti vegur að vaxtagreiðslur lækka um 2 milljarða milli ára, þar sem stór flokkur spariskírteina var á gjalddaga í apríl 2002. Aðrar breytingar milli ára eru minni.

Greiðsluafkoma ríkissjóðs janúar-apríl (Í milljónum króna)

	<u>1999</u>	<u>2000</u>	<u>2001</u>	<u>2002</u>	<u>2003</u>
Innheimtar tekjur.....	61.272	68.029	72.307	77.246	91.224
- Söluhagn. af hlutabr. og eignahl.....	-376	0	0	0	-10.720
Greidd gjöld.....	54.575	59.434	72.543	80.131	83.693
Handbært fé frá rekstri.....	6.321	8.595	-236	-2.885	-3.189
Fjármunahreyfingar.....	581	2.761	-1.699	520	15.610
Hreinn lánsfjárfjöfnuður.....	6.902	11.358	-1.934	-2.366	12.421
Afborganir lána.....	-16.386	-18.904	-21.440	-16.696	-5.642
Innanlands.....	-6.734	-10.114	-6.687	-6.556	-4.932
Erlendis.....	-9.652	-8.790	-14.753	-10.140	-710
Greiðslur til LSR og LH.....	-767	-2.000	-5.000	-3.000	-2.500
Lánsfjárfjöfnuður. brúttó.....	-10.252	-9.545	-28.375	-22.062	4.279

Lántökur.....	11.036	14.080	29.417	26.343	-550
Innanlands.....	1.811	6.743	8.683	2.189	8.041
Erlendis.....	9.225	7.337	20.734	24.154	-8.591
Greiðsluafkoma ríkissjóðs.....	785	4.534	1.042	4.281	3.728

Lántökur innanlands námu 8 milljörðum króna en afborganir voru 4,9 milljarðar. Þá voru greiddir 2,5 milljarður króna til Lífeyrissjóðs starfsmanna ríkisins í því skyni að lækka framtíðarskuldbindingar ríkissjóðs. Erlend skammtímalán voru greidd niður um 8,6 milljarða króna á fyrstu fjórum mánuðum ársins.

Tekjur ríkissjóðs janúar-apríl (Í milljónum króna)

	Breyting frá fyrra ári. %						
	<u>2001</u>	<u>2002</u>	<u>2003</u>	<u>2000</u>	<u>2001</u>	<u>2002</u>	<u>2003</u>
Skatttekjur í heild.....	67.187	70.674	73.592	12,3	5,7	5,2	4,1
Skattar á tekjur og hagnað.....	23.509	25.419	25.535	21,6	17,0	8,1	0,5
Tekjuskattur einstaklinga.....	15.738	18.019	18.645	14,5	11,9	14,5	3,5
Tekjuskattur lögaðila.....	2.942	1.710	1.040	19,9	30,3	-41,9	-39,2
Skattur á fjármagnstekjur.....	4.829	5.690	5.850	60,0	28,1	17,8	2,8
Tryggingagjöld.....	6.716	7.275	7.771	6,9	8,9	8,3	6,8
Eignarskattar.....	3.398	3.060	2.668	12,4	14,9	-9,9	-12,8
Skattar á vöru og þjónustu.....	33.427	34.720	37.489	8,4	-2,4	3,9	8,0
Virðisaukaskattur.....	21.484	23.041	24.812	11,3	-2,4	7,2	7,7
Aðrir óbeinir skattar.....	11.945	11.679	12.677	3,5	-2,3	-2,2	8,5
Þar af:							
Vörugjöld af ökutækjum.....	1.089	827	1.193	-13,9	-31,7	-24,1	44,3
Vörugjöld af bensíni.....	2.266	2.098	2.213	14,4	-6,4	-7,4	5,5
Þungaskattur.....	1.832	1.795	1.794	18,1	9,4	-2,0	-0,1
Áfengisgjald og tóbaksgjald	2.451	2.374	3.126	-1,7	-1,5	-3,1	31,7
Annað.....	4.307	4.583	4.351	4,0	6,4	6,4	-5,1
Aðrir skattar.....	137	200	129	55,6	39,8	46,0	-35,5
Aðrar tekjur.....	5.116	6.572	17.632	-4,3	14,4	28,5	168,3
Tekjur alls.....	72.307	77.246	91.224	11,0	6,3	6,8	18,1

Gjöld ríkissjóðs janúar-apríl (Í milljónum króna)

	Breyting frá fyrra ári. %						
	<u>2001</u>	<u>2002</u>	<u>2003</u>	<u>2000</u>	<u>2001</u>	<u>2002</u>	<u>2003</u>
Almenn mál.....	7.198	8.712	8.537	13,1	4,1	21,0	-2,0
Almenn opinber mál.....	4.064	4.865	4.923	12,7	-0,3	19,7	1,2
Löggæsla og öryggismál.....	3.136	3.846	3.614	13,6	10,4	22,6	-6,1
Félagsmál.....	41.351	47.090	52.3012	3,8	20,1	13,9	11,1
Þar af: Fræðslu- og menningarmál.....	9.191	10.528	11.506	7,8	13,4	14,5	9,3
Heilbrigðismál.....	16.229	19.334	21.504	5,1	17,0	19,1	11,2
Almannatryggingamál.....	13.781	14.644	16.368	-0,7	30,4	6,3	11,8
Atvinnumál.....	10.737	10.759	10.621	8,5	24,0	0,2	-1,3

Þar af: Landbúnaðarmál.....	4.239	3.812	3.892	16,3	16,3	-10,1	2,1
Samgöngumál.....	3.716	4.253	3.676	-3,4	36,7	14,5	-13,6
Vaxtagreiðslur.....	9.613	9.802	7.807	28,3	37,1	2,0	-20,4
Aðrar greiðslur.....	3.642	3.768	4.428	30,2	50,7	3,5	17,5
Greiðslur alls.....	72.543	80.131	83.694	8,9	22,1	10,5	4,4